

Sygn. akt I CSK 3175/22

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku A. C.
z udziałem R. C.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 10 października 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w Płocku
z dnia 27 października 2021 r., sygn. akt IV Ca 253/21,

- 1) odrzuca skargę kasacyjną,**
- 2) oddala żądanie wnioskodawczyni zasądzenie na jej rzecz
od uczestnika kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem „częściowym” z 15 grudnia 2020 r. Sąd Rejonowy w Mławie ustalił skład majątku wspólnego wnioskodawczyni A. C. i uczestnika R. C. (pkt 1) i ustalił, że udział R. C. w majątku wspólnym wynosi $\frac{7}{8}$, natomiast udział A. C. w majątku wspólnym wynosi $\frac{1}{8}$. Po rozpoznaniu apelacji wnioskodawczyni, Sąd Okręgowy w Płocku postanowieniem z 27 października 2021 r. sprostował oznaczenie zaskarżonego postanowienia, eliminując z niego określenie „częściowe” i określając je jako „wstępne” (pkt 1), uchylił punkt 1 zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego w całości (pkt 2) i zmienił jego punkt 2 w ten

sposób, że oddalił wniosek uczestnika o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym (pkt 3).

Uczestnik R. C. wniósł skargę kasacyjną, zaskarżając postanowienie Sądu Okręgowego w Płocku „w całości”, wnosząc „o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego” i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego; alternatywnie o „uchylenie zaskarżonego postanowienia (...) i w części dotyczącej pkt 3 oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego”. Oparł skargę kasacyjną na zarzutach naruszenia prawa materialnego: art. 43 § 2 k.r.o. i art. 5 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako dotknięta nieusuwalnym brakiem konstrukcyjnym.

Stosownie do art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części (pkt 1). Zgodnie natomiast z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. skarga taka powinna zawierać wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (pkt 3). Elementy te mają dla skargi charakter konstrukcyjny, a ich brak nie podlega usunięciu w postępowaniu naprawczym. W orzecznictwie wskazano, że spełnienie wymagań, o których mowa w art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. wiąże się nie tylko z koniecznością precyzyjnego określenia zakresu zaskarżenia i zgodnego z nim zakresu żądanego uchylenia bądź uchylenia i zmiany kwestionowanego orzeczenia sądu drugiej instancji, lecz także skoordynowania tych zakresów z wartością przedmiotu zaskarżenia. Konieczne jest przy tym także, aby korespondowały one z zakresem wynikającym z powołanych w skardze zarzutów i ich uzasadnienia. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2014 r., III CZ 54/14; z 2 kwietnia 2014 r., IV CZ 14/14 oraz z 24 sierpnia 2016 r., V CSK 112/16). Ze względu na sformalizowanie przez ustawodawcę skargi kasacyjnej oraz wymóg sporządzenia jej wyłącznie przez zawodowego pełnomocnika, nie jest dopuszczalne zastępowanie fachowego pełnomocnika skarżących i dokonywanie przez Sąd

Najwyższy zabiegów interpretacyjnych w celu ustalenia intencji skarżącego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2011 r., V CSK 272/10).

We wniesionej skardze kasacyjnej uczestnik określił zakres zaskarżenia postanowienia Sądu drugiej instancji wskazując, że zaskarża postanowienie Sądu drugiej instancji w całości. Tak określony zakres zaskarżenia nie koreluje z wnioskiem kasacyjnym o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego bez sprecyzowania, czy chodzi o jego uchylenie w całości; nie koresponduje tym bardziej z wnioskiem o uchylenie tego orzeczenia w części objętej punktem 3. Na gruncie sformułowanych podstaw kasacyjnych nie można zatem przyjąć, że wnioski skargi kasacyjnej zostały skonstruowane w sposób spełniający wymagania określone w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., skoro w pierwszym z nich skarżący nie określił wnioskowanego zakresu ingerencji w zaskarżone orzeczenie, wskazując jedynie, że domaga się „uchylenia zaskarżonego postanowienia”, a w drugim „alternatywnym” wniosku domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia „w części dotyczącej punktu 3”, co z kolei pozostaje w sprzeczności ze wskazaniem, że postanowienie Sądu Okręgowego jest zaskarżone w całości.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzeczono, jak wyżej. Sąd Najwyższy oddalił wniosek wnioskodawczyni zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną o przyznanie od skarżącego kosztów postępowania kasacyjnego uznając, że nie zachodzą podstawy do odejścia od reguły wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., zgodnie z którą każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 grudnia 1999 r., III CKN 497/98, OSNC 2000, nr 6, poz. 116). W sprawach o podział majątku wspólnego nie zachodzi sprzeczność interesów uczestników domagających się podziału, niezależnie od postulowanego przez nich sposobu wyjścia ze wspólności i rozdysponowania składników majątku (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2011 r., II CZ 120/11, IC 2012, nr 11, s. 43, z 3 lutego 2012 r., I CZ 133/1, IC 2013, nr 3, s.5 oraz z 6 czerwca 2012, IV CZ 13/12).

[as]

